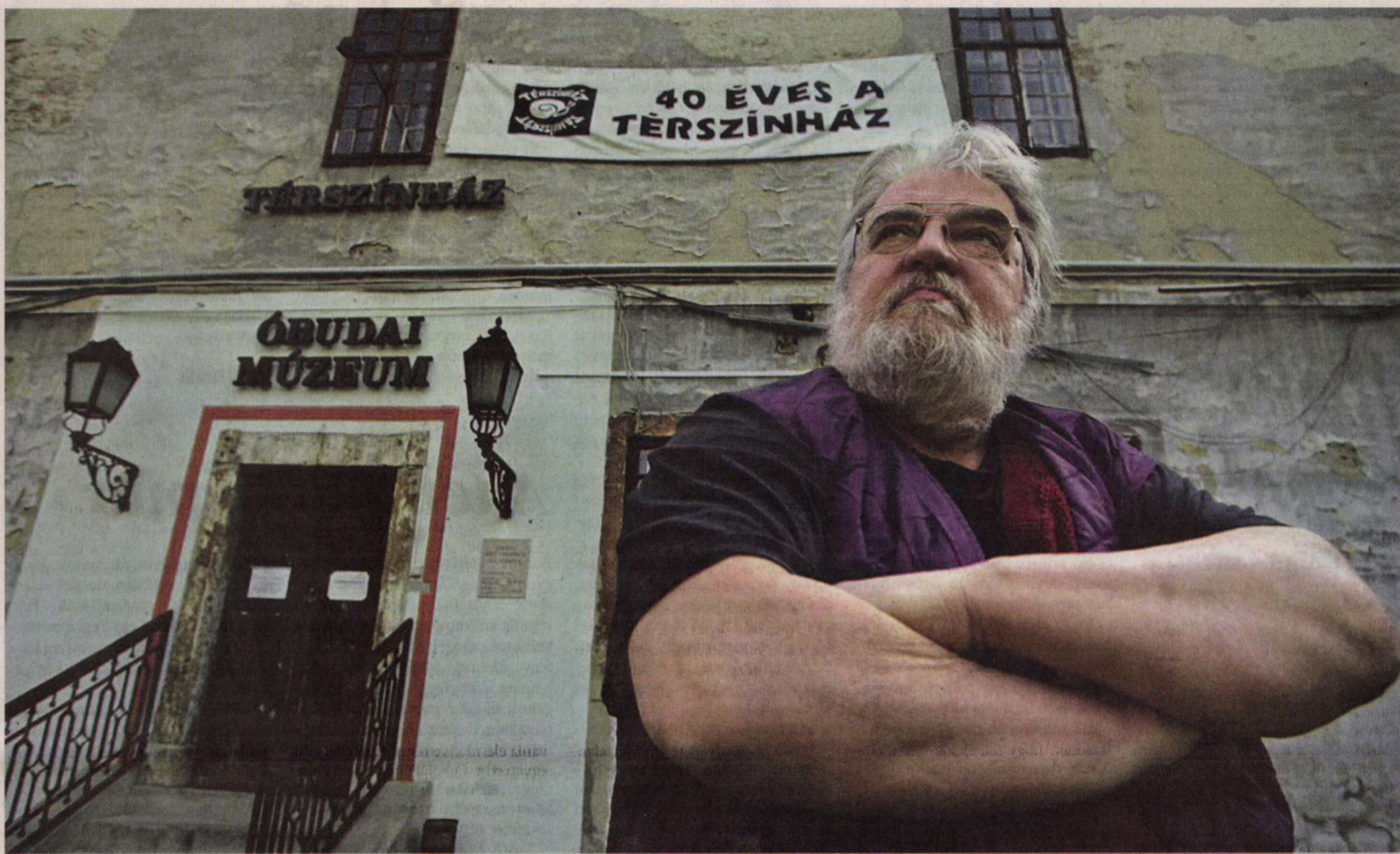

Temesi Ferenc ideje 12. oldal
Normannok és magyarok 13. oldal
A tengeri kürtös 14. oldal

SZÓ

Bucz Hunor: Kanász marad, akinek a nevelője kanász

FOTÓ: BURGER ZSOLT

Giccs giccset nevel

A vörösiszap-katasztrófa után az akcióba lépő segítség-szervezetek mind abból indultak ki, hogy a segítség csakis materiális jellegű lehet. A Térszínház társulata azonban úgy gondolta, a szellemi segítségnyújtás sem jöhet rosszul. Elutaztak hát az iszap sújtotta falvakba, és ingyenelőadást tartottak: misztériumjátékokat mutattak be. A színház igazgató-rendezőjével, Bucz Hunorral beszélgettünk az ország szellemi állapotáról és a lehetséges jövőről.

– A kisházak abban különböznek a nagyoktól, hogy ott a stáb nem pénzért, hanem hűből dolgozik. Ez a vélemény durva leegyszerűsítés, de ars poeticátok mégis csak eltérő. Például a nemzethez való viszonyok szempontjából.

– Ha a művelődés a földműveléstől a Parnasszusig – és hogy Csokonait megidézzem, az oskoláktól az Új-Helikonig – értendő, akkor színházunk nem elhanyagolható része nemzetté válásunknak, nemzeti megmaradásunknak, és érzékeny mutatója nemzetünk állapotának, mert a színház a közösségi művelődés egyik leghatékonyabb formája. Az anyanyelv szerepe ebben különösen hangsúlyos, hiszen a színház a kapcsolatteremtés és a kommunikáció művészete, mely műveli és erősíti az anyanyelvi közösséget. En-

nek tudatában bizakodó vagyok, annak ellenére, hogy a jelenlegi magyar színház kiszolgálja az egyre szaporodó ízléstelenséget, mely ráadásul egyeduralomra tör. Bizakodó vagyok, hiszen a kormány és a készülő új magyar alkotmány a nemzeti értékeink védelmére nagy hangsúlyt fektet.

– Na és a Térszínház, mint nemzeti érték, megmarad? Iszonyú elvonások vannak a kultúra területén.

– Több mint negyvenéves eredményes működésünk nem lenne elég megmaradásunkhoz? Az ősbemutatók, Weöres Sándor A kétfejű fenevad, Vörösmarty Mihály A bújdosók, Eörsi István Változat Ódipuszra, Hegedős László Rongylabda, hogy csak néhány

Beckettel és Ionescóval tesszük föl a kérdést: meddig bolondíthatók még az emberek?

nyat említsek, és mellettük a kortárs szerzők. Pete, Lezsák, Benkő, Oláh, Szegedi-Szabó... Rendszeres módszertani és pedagógiai tevékenységünk a klasszikus magyar és külföldi drámairodalom színrehozatala, a kortárs drámaírókkal való rendszeres műhelymunkánk, az évi 120-150 előadás, új színformák felfedezése és kimunkálása. Meglehetősen közönségbázisunk van, művészi munkánkat kritikák, díjak és kitüntetések ismerték el. Ez nem bizonyult elegendőnek ahhoz, hogy a Hiller úr által 2010 tavaszán – a közelgő választások hozatában – kinevezett színházi kuratóriuma támogatandónak ítélje munkánkat. Így aztán a munka alapfeltételét biztosító működési pályázaton a Térszínház fennállásának 41. évében Hiller úr szakemberei lenulláztak bennünket. Tagjaink több diplomával, polgári és művészi végzettséggel, megélhető gondjaik közepette, munkanélküliségként is küzdenek a Térszínház megmaradásáért. Nem vagyunk elkéservedve.

– Nem ám, sőt még ti vigasztaljátok a megszorítottakat.

– Karácsony előtt gyűjtést szerveztünk a vörösiszap sújtotta túskeváriak megsegítésére, és a Karácsonyi Misztériummal utaztunk hozzájuk. Eről egy kisfilmet készítettünk, amely kiegészítő programként szerepelt a Színházi Világnapon, amikor is egész

nap játszottunk. Belépőjegy nem volt, hogy azok is részt vehessenek a Térszínház Maraton előadásain, akik egyre vékonyodó pénztárcájuk miatt kénytelenek lemondani a színházról. Magunk sem gondoltuk, hogy ekkora lesz az érdeklődés. Délelőtt egy bukovinai népmese alapján műhelymunkánk eredményeként játszottuk a Pinkó és a szegényember című mesejátékot. A Babits-, Goethe- és Weöres-betétekkel feldúsított látványos játék egyik legmegejtőbb pillanata, amikor Pinkó, a mohó kis ördögfi beáll a szegényemberhez, hogy jóvá tegye vétkeit. Varázsol egy cipőt, és kenyérszításra kerül sor. Ekkor a gyerekek bekapcsolódnak a játékba. Rég láttam gyerekeket ilyen áhítattal enni! A történet végkicsengése: még az ördög is tisztességesebb, mint egynémely uraság. Érdekes módon a családok mellett sok kisnyugdíjas is eljött, nem unokákkal, nem ismerősökkel, hanem egyedül; talán társaságra, talán gyerekkacajra vágyva. Az előadás után színházbejárás is volt.

– Az utóbbi időben, ha katartikus darabot láttam, az mindig stúdiószínházban történt. A nagy teátrumok musicaleket adnak, operettet és mindenféle könnyed baromságot.

– Bizony, az üzleti érdekeket elsődlegesnek tekintő, az olcsó siker-

re törő művelődési intézmények zenésen konvergálnak a színes gombolyaggal játszó kismacsák felé. A hungarikumnak kiképzett operett mellé fősorakoznak a perverz és bizarr prózai színházak. Déryné, Kelemen László, Hevesi Sándor, Németh Antal, Latinovits, Jancsó Adrienn világot jelentő deszkáiból New Yorkból diktált, dum-dum zenére működő bazári bodega és cukros lében ázó szórakoztató ipar lesz. Ízléstelen marad, akinek a nevelője maga is ízléstelen. Giccs giccset nevel! A lektúr elárastotta a könyvkiadásunkat meg az áltudományos suskus. „Kanász marad, akinek a nevelője kanász.”

– Hogy tudjátok ezt ellensúlyozni?

– A mi csöpp színházunk kevés ellensúlyozni mindezt. De azt, hogy létezik az emberi értékek búvópatakja, nap mint nap tapasztalhatjuk rendhagyó irodalomóráinkon, beavató színházi előadásainkon. Számtalan iskolával tartjuk a kapcsolatot, és előadások után megbeszéljük, hogy ma is vannak temetetlen holtak, és hogy az Antigóné ma is időszerű, és hogy vajon a ma „királyai” kivájják-e a szemüket, ha rádöbbennek bűneikre? Beckettel és Ionescóval együtt tesszük föl a kérdést: meddig bolondíthatók még az emberek?

RÁKH GÉZA